

Jonge of oude Maïs?

U staat er wellicht haast nooit bij stil, maar in tegenstelling tot bijvoorbeeld hier, chocolademelk of appelsap is jenever een (bijna) specifiek Nederlandse drank. Deze (doorgaans in eenheden die vaak met de naam "neut" worden aangeduid genuttigde) drank wordt van nature bereid door moutwijn, verkregen uit vergisting van Gerst, Rogge en vooral Maïs tweemaal te destilleren. Bij de tweede destillatie worden (bij "echte" jenever) jeneverbessen toegevoegd.

Jammer dat de enige grondstof voor deze drank die in Nederland van nature voorkomt (hier) met uitsterven bedreigd wordt. Maïs daarentegen doet het in Nederland steeds beter. Zou het niet goed zijn om nu al vast na te denken over een andere naam voor de drank waarvan de smaakmaker straks uitgestorven is? Wat dacht u van "oude maïs" of "jonge maïs"? Het is wel eerlijk, maar ik geef toe dat het niet lekker klinkt.

D. Th. de Graaf

Verslagen van de maandelijkse bijeenkomsten

Te Heerlen op 17 maart

In zijn openingswoord, waarin hij ook de talrijke aanwezige leden van de Imkersbond welkom heette, toonde voorzitter W. Bult de nieuwe Publicatie van het Genootschap, waarin de geologie en de vegetatie van het dal van de Hohn wordt beschreven. Dit vlak bij de Nederlandse grens gelegen Belgische natuurgebied is vooral botanisch erg interessant en daarom bij de Zuidlimburgse floristen erg in trek. De plantenexcursie van de Kring Heerlen op 20 april a.s. zal dan ook in dit gebied worden gehouden.

De voorzitter meldde voorts weer terugtrekkende Kraanvogels (*Grus grus*) te hebben waargenomen. Op 11 maart 1986 zag hij, vergezeld door de heren Conen en Finken, in Münstereifel (BRD) een troep van ca. 90 ex. in noordoostelijke richting overtrekken. De heer W. Simons berichtte vandaag, 17 maart, in Wijlre de eerste Tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*) te hebben horen zingen en een Zwarte Roodstaart (*Phoenicurus ochrurus*) te hebben gezien.

Vervolgens kreeg de heer Hensels het woord over: "De relatie tussen bijen en planten".

De Honingbij (*Apis mellifera*) hoort, met de Zijderups (*Bombyx mori*), tot de weinige insecten die door de mens worden gehouden en dat al duizenden jaren lang.

Bijen verzamelen honing, die voor ca. 80% bestaat uit suiker en die de bij als brandstof dient, en stuifmeel, dat voor

de bij een bouwstof is. Om de gaten en kieren in hun korf te dichten verzamelen de bijen de zogenaamde "voorwas", dat is de kleverige stof die op veel bladknoppen zit, zoals bijvoorbeeld bij de Paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*) het geval is. Al deze stoffen worden vergaard in een gebied met een straal van anderhalve kilometer rondom de korf. Bijen zijn dus voor hun bestaan afhankelijk van planten, om preciezer te zijn, van bloemen.

Het aantal plaatsen waar bijen kunnen worden gehouden is de laatste decennia drastisch verminderd. Vroeger was er voor bijen overal "dracht", dat wil zeggen, er was voor de bijen overal voedsel te vinden. De kleinschalige landschappen, de bloeiende wegbermen, de akkeronkruiden en de klavervelden waren evenzovele voedselbronnen.

Door de ruilverkaveling, het beheren van wegbermen als waren het gazons en de intensivering van landbouw en veeteelt zijn veel planten verdwenen. Vooral het verdwijnen van de Korenbloem (*Centaurea cyanus*) is voor de bijenteelt een grote klap geweest.

Niet alleen de Honingbij heeft daarvan geleden, maar ook de ongeveer 300 in Nederland voorkomende bijen en hommels. Naast korstmossenwoestijnen kennen we helaas nu ook bijenwoestijnen in ons land, gebieden waar de zowel voor de wilde flora, voor veel zoogdieren en vogels (waar een vogel pikt is eerst een bij geweest!) als voor

de groente- en fruitteelt zo belangrijke bijen praktisch zijn verdwenen.

Met het afnemen van de dracht ging de imker zich verdiepen in de drachtplanten. In onze loofbossen zijn de Zoete kers (*Prunus avium*), de Appel (*Malus sylvestris*) en de Kruisbes (*Ribes uva-crispa*) belangrijk voor de dracht. In dit verband pleitte de spreker voor het behoud van de uitheemse Witte acacia (*Robinia pseudo-acacia*) en de Noordse esdoorn (*Acer platanoides*). Andere belangrijke drachtplanten zijn Struikheide (*Calluna vulgaris*), Koolzaad (*Brassica napus*), Serradelle (*Ornithopus sativus*), als voederplant de laatste tijd gelukkig steeds meer in cultuur genomen, en de in vergetelheid geraakte Boekweit (*Fagopyrum esculentum*), thans vaker uitgezaaid op voederakkers.

Noodgedwongen is de imker begonnen met een deel van zijn tijd te besteden aan het scheppen van goede levensvoorwaarden voor zijn bijen. Zo worden in Midden-Limburg al elk jaar 10 ha land ingezaaid met drachtplanten. Daarnaast begint het nieuwe, door Prof. Zonderwijk gepropageerde wegbermbeheer ook voor de imker zijn vruchten af te werpen. Het belang van bijen voor de tuinbouw blijkt uit de volgende voorbeelden:

- een kas met Aspergeplanten (*Asparagus officinalis*) waarin één bijenvolk is uitgezet levert ongeveer 125 kg Aspergezaad op. Plaatst men in dezelfde kas zes bijenvolken, dan kan